

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

מה נאמר ומה נדבר

שיחות חיזוק והתעוררות

לאור הטרגדיה הנוראה

במירון

ל"ג בעומר תשפ"א

חקת תשפ"א

מכון אפריון לשלמו

לייקווד תשפ"א

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות
נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת הגאון החסיד המפורסם רבי שלום ישראל אפרים לאווי שליט"א אב"ד דק"ק "יגדיל תורה" לייקווד לרגל שמחת הנשואין של בנו הבחור המופלג בתורה ויראת שמים החתן דוד נ"י ממצוייני ישיבת בריסק יזכה בע"ה לרוות הרבה תענוג ונחת

מה נאמר ומה נדבר

שיחות חיזוק והתעוררות

שנאמרו לאור הטרגדיה הנוראה במירון, ל"ג בעומר תשפ"א

עלו ביחד השמימה בלהבת אש ההדלקה

עומדים אנו שעות אחדות קודם זמן גדול וקדוש, היו"ט של זמן מתן תורתנו, וצריכים להתכונן לקראת קבלת התורה בהכנה רבה מתוך רוב שמחה, ומתוך תיקון המעשים ותשובה וקיום המצוות, מאידך, הטרגדיה הנוראה שאירע ל"ע לאחרונה, כאשר ארבעים וחמשה קרבנות עלו ביחד בלהבת אש ההדלקה במירון בל"ג בעומר העבר אינו נותן מנוח, הפצע עדיין פתוח והמכה טריה ומכאיבה ואינה נשכחת מלבנו, והיא מעסיקה את ראשנו בכל עת ועונה, ואנשים מבקשים שוב ושוב להשמיע עוד דברי חיזוק להתעודד ולהתחזק יחד לאור הטרגדיה.

והנה, כבר אמרנו ש"נסתרים דרכי ה'!" ומי הוא אשר בכוחו לומר למה אירע הדבר הזה!

כולנו מאמינים בני מאמינים שמאתנו לא תצא הרעה ח"ו, ואם האסון הנורא הזה אירע אצל הציון המצויינת של התנא האלקי רשב"י שאמר על עצמו (מס' סוכה דף מ"ה ע"ב) "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין", בודאי שמה שאירע היה זה בבחינת "נגוף ורפוא", שמהנגף הזה היה רפואה לכלל ישראל, ואין ספק שקרבן

ציבור זה הגין והציל את בני ישראל מיגון ואנחה, והוציא אותם מצרה לרווחה ומאפילה לאור גדול.

והיות ואין לנו עסק בנסתרות, וכמו שחז"ל אומרים (מס' חגיגה דף י"ג ע"א) "במופלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל תחקור, במה שהורשית התבונן אין לך עסק בנסתרות", אז אין אנו חוקרים להבין "מדוע" אירע הרעה הזאת, אלא "מה" אנו צריכים ללמוד מכך, אנו רוצים רק לדעת ולהבין "מה ה' אלקיך שואל מעמך" (דברים י', י"ב), איזה דבר אנו צריכים לתקן ובמה אנו צריכים להתחזק, מ"ה הנשמות האלו קוראים בקול גדול וצועקים "מ"ה" – מה קורה אתך, היכן אתה עומד בעולם, געב זיך א שאקל! וכמו שחז"ל אומרים (מס' ברכות דף נ"ט ע"א) "לא נבראו רעמים אלא לפשוט עקמומית שבלב", כך הוא בהטרגדיה הרועמת הזאת.

ואם מותר לי להגיד, אולי יש איזה "רמז" מן השמים באיזה דבר צריכים להתחזק...

הנה, כשמתבוננים בטרגדיה הנוראה הזאת, רואים דבר פלא, הנפטרים החשובים היו מסלתה ומשמנה של היהדות החרדית, כל אחד בשמו הטוב יבורך, מכל החוגים ומכל הקהילות, בכל הגילאים, מכל קצוות תבל, א ספרד'ישער, אן אשכנז'ישער – א חסיד, א ליטוואק – א סקווערער חסיד, א ברעסלאווער חסיד – א סאטמארער חסיד, א ליובאוויטשער חסיד...

הנאספים נאספו במעמד אדיר ונורא! כאשר רבבות אלפי ישראל עמדו ביחד זה לצד זה באחדות נפלאה, כאיש אחד בלב אחד, ורקדו ביחד בשמחה עצומה, וכולם צעקו ביחד "שמע ישראל

ה' אלקינו ה' אחד", וכך עלו ביחד בסערה השמימה בלהבת אש
ההדלקה כאיש אחד בלב אחד, הלא דבר הוא!

חושבני, שעכשיו זה הזמן לקחת מהמאורע הזאת צידה לדרך
– לקח טוב – להבין ולהשכיל במעלת האחדות, להתאמץ ביתר
שאת וביתר עוז לחיות אחד עם השני באחדות נפלאה – באהבה
ואחוה ושלוש וריעות, לוותר אחד להשני, להתרחק מן המחלוקת,
לראות כל אחד מעלת חברו ולא חסרונו – כדברי הרה"ק הרבי רבי
אלימלך מליזענסק זי"ע ב"תפילה קודם התפילה", וזה יהיה ההכנה
דרבה לקראת חג מתן תורתנו, שהיו אז "כאיש אחד בלב אחד".

לפני הרבה שנים, בעת שמרן הגה"ק בעל "ישועות משה"
מוויז'ניץ זי"ע היה מאוד חלש ל"ע, ולא היה בכוחותיו לענות על
השאלות שרצו לשאול אותו, החלו המוני חסידי וויז'ניץ לשאול את
שאלותיהם לבנו הגדול של הרבי – כעת האדמו"ר מוויז'ניץ
שליט"א בקרית וויז'ניץ בני ברק.

סיפר לי חסיד וויז'ניץ אחד הדר במונטריאל, שבאותם הימים
הציעו לו שידוך לאחד מצאצאיו, ושאל אז את בנו הגדול של הרבי
זי"ע – ה"ה האדמו"ר מוויז'ניץ הנוכחי שליט"א – שאלה כזאת:
מציעים לי כל סוגי שידוכים, "היימישע" שידוכים ו"פרעמדע"
שידוכים – ונפשי בשאלתי – האם לשמוע רק את ה"היימישע"
שידוכים, או ראוי לשמוע גם את ה"פרעמדע" שידוכים – ואולי
מתאים לעשות רק "היימישע" שידוך.

שאל אותו הרבי שליט"א בפליאה עצומה: מציעים לך "פרעמדע" שידוכים?? גויים??... השיב לו הלה: לא – ח"ו! שאל הרבי: "א"כ מה זה "פרעמדע שידוכים", וענה הלה: "פרעמדע" שידוכים – היינו שידוכים מחסידויות אחרות – את אלו שאינם מחסידי וויז'ניץ. שאל אותו הרבי: האם הם שומרי תורה ומצוות? השיב הלה "בודאי!!", מיד אמר לו הרבי כשכולו בוער באש שלהבת: א"כ אין זה "פרעמדע", אלא "היימישע"!!!...

בפסוק נאמר (אסתר ג', ה'): מפוזר ומפורד בין העמים, היו צדיקים שפירשו את הפסוק כך, "מפוזר ומפורד – בין העמים" – מידה זו של להיות מפוזר ומפורד אחד עם השני בלא אחדות, זהו רק "בין העמים" – היא תכונה של גויים, לא של בני ישראל, כי בני ישראל, כולנו בני איש אחד נחנו.

בפסוק נאמר (בראשית כ"ח, י"א): ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא, ופי' רש"י: וישם מראשותיו, עשאן כמין מרזב סביב לראשו שהיה ירא מפני חיות רעות, התחילו מריבות זו עם זו זאת אומרת עלי יניח צדיק את ראשו וזאת אומרת עלי יניח, מיד עשאן הקב"ה אבן אחת וזהו שנאמר (שם כ"ח, י"ח) "ויקח את האבן אשר שם מראשותיו", ע"כ.

ויש מודקדקים, הלא גם לאחר שעשאן הקב"ה לאבן אחת לא הניח יעקב את ראשו על כל צדדי האבן, ומדוע הפסיקו האבנים לריב, ומקובל בפי העולם לומר, שלאחר שנעשו לאבן אחת וכבר

היו מאוחדים ללא פירוד, אין סיבה למחלוקת, וכל יצירת המחלוקת נובעת רק כשיש פירוד.

בפסוק נאמר (תהלים קל"ג, א'): הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. לכאורה יש לדקדק בפסוק, שכבר כתב ברישא דקרא "שבת אחים", אם כן הרי בוודאי שיושבים ביחד, ולמה הוצרך לומר "גם יחד", אבל יתכן לפעמים מציאות כזאת שיושבים זה אצל זה ב'שבת אחים', אבל זהו רק מן השפה ולחוץ, אבל בתוככי לבם היושבים אינם מאוחדים ביחד, וכמו שרואים לפעמים אצל בחורים שלומדים ביחד בישיבה, או אנשים הגרים אחד ליד השני בשכונות, שכשנפרדים אחד מהשני, אז נגמר הקשר...

וזהו מה שרומז הכתוב, אמנם מה טוב ונעים שיש שבת אחים, אבל עדיין אין מספיק בזה לבד – שיש "שבת אחים", כי צריך שתהיה ביניהם אחדות גמורה כאיש אחד בלב אחד – 'גם יחד'. וזהו כפל הלשון "שבת אחים גם יחד".

שמעתי מכ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי שליט"א רמז נפלא, וכך אמר:

אמרו חז"ל (מס' עוקצין פ"ג מי"ב) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום. והנה ידוע, שהאות ה' והאות ח' מתחלפות, ויש לומר הרמז בזה לח' החצרות לבית וויזשניץ, שלאחר הסתלקות אביו הגה"ק מוויזשניץ-מאנסי זי"ע נפתחו שמונה חצרות וויזשניץ – אכט רבי"ס – וכולם באחדות אחד עם

השני באהבה ואחוה ושלוש וריעות. וזהו הרמז, לא מצא וכו' אלא ה'שלוש (האות ה' מתחלפת לאות ה'), שהח' אלו הם בשלוש...

ב"הגדה של פסח" אנו אומרים "והיא שעמדה לאבותינו ולנו שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם". הרה"ק ה"אמרי אמת" מגור זי"ע אמר בשם אביו ה"שפת אמת" זי"ע פירוש נפלא על כך, "שלא אחד בלבד" – הדבר המסוכן ביותר לעם ישראל שיכול לגרום ח"ו לחורבן, הוא, ש"לא אחד" – שבני ישראל אינם באחדות אחד עם השני ויש ביניהם פילוג ומחלוקת תמידית, דבר זה כשלעצמו – "בלבד" – "עמד עלינו לכלותינו", כלומר די בדבר הזה בלבד לכלותינו, ואת הנגע הזה עלינו לבער מקרבנו.

בפסוק נאמר (במדבר כ"ג, ג'): וילך שפי. הרה"ק בעל "יסוד העבודה" זי"ע אמר פעם לרבו הרה"ק מקאברין זי"ע, שפעם אחת אמר לו הרה"ק רבי נח מלעכוויטש זי"ע ביחידות, שהמידה לילך יחידי בלי אהבת חברים וקיבוץ רעים היא מידתו של בלעם הרשע שכתוב אצלו "וילך שפי", שפי היינו יחידי, אבל מידתם של בני ישראל, הוא להיות באחדות אחד עם השני. ואמר לו הרה"ק מקאברין שיחזור לפניו עוד הפעם על זה.

בניו של הגאון האדיר רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל מספרים, שאביהם הגרש"ז היה תמיד מספר להם את הסיפור דלהלן:

בבית הגה"ק ה"ברוך טעם" זי"ע עשו שידוך לאחד מבניו. יום אחד הגיעו המחותרים לבקרו, וראו ש"הברוך טעם" מתהלך בצער רב וממש לא היה שייך לדבר עמו, והמחותרים נבהלו מאוד, בחשבם אולי יש לו טענות עליהם, אך ה"ברוך טעם" אמר להם שזה לא קשור להשידוך כלל.

כאשר ראו שהוא עדיין מתהלך בצער, שאלו שוב אולי יש לו טענות כל שהן על השידוך, ואולי הוא רוצה לבטל את השידוך, וא"כ יאמר מה מפריע לו והם יסדרו הכל על הצד היותר טוב, אך ה"ברוך טעם" הרגיעם שזה לא קשור כלל להשידוך, רק הוא שמע היום ששואב המים של העיירה חולה מאוד רח"ל, והוא צריך רפואה גדולה, והוא לקח את זה ללבו מאוד חזק, ולכן הוא מוטרד מאוד ומתהלך בצער רב.

ויהי כששמעה המחותרת את דבריו, נענתה ואמרה "נו, מילא, אכן זה צער שאדם חולה, וצריכים להגיד קפיטל תהלים, אבל לא צריכים לקחת ללב כל כך חזק – ב"ה שאין לזה שום שייכות עם השידוך, וא"כ מה כל הרעש הזה?"...

מיד כששמע ה"ברוך טעם" את דבריה, קם ואמר ברוגז רב "מה?! – אדם שאינו מבין שצריכים להשתתף בצער השני עד כלות הנפש, עם כזה אדם אני הולך להשתדך? – עם כזה אדם איני רוצה בקשרי שידוכין!" – וה"ברוך טעם" קרע את שטר האירוסין לקרעים וביטל את השידוך!...

חז"ל דורשים (מס' סנהדרין דף כ' ע"א) על הפסוק (משלי ל"א, ל'):
 אשה יראת ה' היא תתהלל, "זה דורו של רבי יהודה ברבי אילעאי,
 אמרו עליו על רבי יהודה ברבי אילעאי שהיו ששה תלמידים
 מתכסין בטלית אחת ועוסקין בתורה", ע"כ.

ושאל ראש ישיבת מיר הגאון האדיר רבי חיים שמואלביץ
 זצ"ל, שלכאורה לפי המציאות קשה להבין את דברי הגמרא, שכן
 היתכן כדבר הזה שטלית אחת תספיק לששה תלמידים, כמו כן יש
 להבין, איזה ענין מיוחד יש בדבר זה על דורו של רבי יהודה ברבי
 עילאי שהיו עניים ואין לכל אחד טלית שלו, וכי עניות מעלה היא?

וביאר בזה דבר נפלא, שחז"ל באו לומר לאיזו דרגה עצומה של
 מדות טובות והנהגה של וותרנות נפלאה הגיעו תלמידיו של רבי
 יהודה, שמצד אחד מפאת עניותם לא היתה טלית לכולם, ומאידך,
 בשעה שהיו מתכסים בטלית, כל אחד היה נותן לחברו להתכסות,
 וכל דאגתו הייתה שחבירו יהיה לו טלית להתכסות, וכשיש ויתור
 כזה אזי טלית אחת יכולה להספיק אפילו לששה תלמידים, אבל
 אילו לא היו וותרנים וכל אחד היה מושך לעצמו, לא היתה טלית זו
 מספקת אפילו לשניים, וזהו מה שחז"ל באו לומר לנו, שצריכים
 להיות באחדות אחד עם השני, לוותר אחד לשני, לא לחשוב רק
 מעצמו, וכשנוהגין כן, אזי יש לכל אחד מה שהוא צריך...

הנה, בעת שבני ישראל עשו את העגל, שבר משה את הלוחות
 והקב"ה אמר לו יישר כוחך ששברת (מס' שבת דף פ"ז ע"א).

צדיקים היו אומרים, כי כאשר עשו את העגל היתה קטטה
 ביניהם, ואם אין שלום אין תורה, ולכן שבר משה את הלוחות,
 והקב"ה אמר לו יישר כוחך, כי בוודאי לא יקיימו את התורה..

ובזה יובן היטב מה שמרמז רש"י (בראשית כ"ד, כ"ב) שאליעזר נתן לרבקה שני צמידים, המרמז על הלוחות שהיו מצומדות. שרצה לרמוז בזה, שכל כח שתי הלוחות הם דוקא כשהם מצומדות, פירוש כשעם ישראל המקיימים אותם הם באחדות.

בפסוק נאמר (בראשית ל"ג, ח'): ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי ויאמר למצוא חן בעיני אדוני. וברש"י הביא את דברי המדרש "כתות של מלאכים פגע, שהיו דוחפין אותו ואת אנשיו, ואומרים להם של מי אתם, והם אומרים להם של עשו, והן אומרים הכו הכו, ואלו אומרים הניחו בנו של יצחק הוא, ולא היו משגיחים עליו, בן בנו של אברהם הוא, ולא היו משגיחים, אחיו של יעקב הוא, אומרים להם אם כן משלנו אתם", ע"כ.

שמעתי פעם רעיון נפלא, שבדברי המדרש רואים שלעשיו לא הועיל "זכות אבות" מאומה, עד שהבטיח למלאכים כי הוא יחיה בשלום עם אחיו וישרור ביניהם "אחדות"...

בקרוב פסח נאמר (שמות י"ב, מ"ו): בבית אחד יאכל, ואיתא ברש"י "בחבורה אחת" – כי בקרבן פסח נאמר (שם, מ"ז): כל עדת ישראל יעשו אותו – ר"ל, שצריכים בהקרבת הקרבן "כל עדת ישראל", דהיינו שכל ישראל יהיו באחדות אחד עם השני כאיש אחד בלב אחד.

בפסוק נאמר (שמות י"ט, ב'): ויחן שם ישראל נגד ההר, וכ' רש"י "ויחן שם ישראל – כאיש אחד בלב אחד, אבל שאר כל החניות בתרעומת ובמחלוקת".

ב"אור החיים" הק' מבואר, שאחד התנאים כדי לקבל את התורה, הוא ענין האחדות, וזלש"ק: וענין ג' הוא בחינת ייעוד חכמים בהתחברות בלב שלם ותמים, לא שיהיו בד בבד וכו', אלא יתוועדו יחד ויחדדו זה לזה ויסבירו פנים זה לזה, וכנגד זה אמר ויחן שם ישראל לשון יחיד, שנעשו כולן יחד כאיש אחד, והן עתה הם ראויים לקבלת התורה", ע"כ.

וכן מבואר במכילתא דרשב"י (פי"ט) על הפסוק ויחן שם וגו', "ויחן שם ישראל נגד ההר, להלן ויסעו בני ישראל ויחנו בני ישראל, נוסעים במחלוקת וחונים במחלוקת, וכאן הוא אומר ויחן שם, חנייה אחת ניתן בלבם, כדי שיאהבו זה את זה ויקבלו את התורה".

יעזור השי"ת, שבשכר זאת שנתחזק כולנו במדת האחדות, ונחשוב כל אחד מהשני, שכאמור הוא אחד התנאים שצריכים כדי לזכות לקבל את התורה, וכמו שהזכרנו בשם האוה"ח הק', אזי נזכה לקבל את התורה עם כל ההשפעות, עם ב' השושבינים – "אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד", ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולינו, ואך טוב וחסד ירדפוננו כל ימי חיינו, ונזכה במהרה לביאת משיח צדקנו ובנין בית מקדשנו ותפארתנו אמן וכן יהי רצון.

למען יאריכון ימיך...

התרגשתי מאוד לשמוע את דבריו היוצאים מן הלב של ידידנו הנגיד החסיד ר' יהושע הלוי וויינפעלד הי"ו, גבאי נאמן דקהילתנו, שאמר לפני מיטתו של אביו הרה"ח ר' יחיאל גרשון ב"ר ישראל אברהם הלוי ז"ל, שנפטר ביום שלישי פרשת אמור, ט"ו אייר, ואלו הם דבריו של ר' יהושע שיחי':

ברצוני לבקש מכל הציבור שנתאספו כאן לחלוק את הכבוד האחרון לאבי מורי ז"ל, שלעילוי נשמת אבי ז"ל, יתחזק כל אחד ואחד במצות כיבוד אב ואם – אף אחד אינו יודע עד מתי תהא לו הזכיה והאפשרות לכבד את הוריו, כל אחד חושב שלעולם ועד יזכה לזכיה נעלית זו לקיים את המצוה הנשגבה של כיבוד אב ואם, ברם אנו רואים כאן, אדם צעיר ובריא נסתלק בחטף מרגע אחד למשנהו, הקב"ה קרא אותו אליו, ואיננו כי לקח אותו אלקים, מי חשב והכין את עצמו לכך!

וממילא, כל אלו שיש להם ב"ה את האפשרות לקיים את המצוה הנשגבה הזו של כיבוד אב ואם, יקבלו על עצמם כעת לע"נ הנפטר, להתחזק במצוה זו ביתר שאת ויתר עוז...

לאחר הטרגדיה הנוראה שאירעה בל"ג בעומר באתרא קדישא מירון, כשלאבון לבנו נסתלקו בחטף כמה וכמה בחורים, נערים, ואברכים צעירים רח"ל, התבוננתי שוב בדבריו הנוקבים של ר' יהושע הי"ו, ורעדה אחזתני! הדברים מקבלים משנה תוקף ויש

להם משמעות אחרת לגמרי – כן! אף אחד אינו יודע עד מתי תהא
לו ההזדמנות לקיים את המצוה של כיבוד אב ואם, וד"ל...

נאך די שווערע טרגדיה וואס איז פארגעקומען אין אתרא
קדישא מירון דעם פארגאנגענעם ל"ג בעומר, ווי עס זענען ליידער
אומגעקומען עטלעכע בחורים, אינגעלעך, און יונגעלייט רח"ל,
האב איך זיך נאך אמאל מתבונן געווען אין די מורא'דיגע ווערטער
פון ר' יהושע הי"ו, און עס כאפט אן א ציטער! די ווערטער האבן
גאר אן אנדער'ן באדייט – יא! מ'ווייסט קיין מאל נישט ווי לאנג
מ'וועט האבן די געלעגנהייט מקיים צו זיין די מצוה פון כיבוד אב
ואם, וד"ל...

בשבוע העעל"ט התקשר אלי הרב אהרן וואלקין שליט"א,
מחשובי תושבי עיר התורה לייקווד, וסיפר לי סיפור נפלא,
לא מה ששמע מאחרים, אלא סיפור אישי שבדידיה הוה עובדא,
וכך סיפר:

יש לי בן – הבחור משה ני"ו – הלומד בישיבת מיר בעיה"ק
ירושלים. זמן מה קודם ל"ג בעומר, התקשר אלי בני, ואמר לי
שאחד מידידי הקרובים, הבחור דוב שטיינמייזן, קיבל כרטיס כניסה
להיכנס למעמד ההדלקה של כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אהרן
שליט"א כדי שיוכל לצקת שמן למדורת ההדלקה לכבוד התנא
האלקי רשב"י, והבחור הזה ביקש מהמארגנים שהוא רוצה עוד
כמה כרטיסים כדי להזמין גם את ידידי הקרובים שיבואו עמו
לצקת שמן ולהשתתף במעמד ההדלקה הנשגבה, ואמר הבחור הזה

לבני, שהוא נותן גם לו כרטיס, שיוכל לבוא עמו להשתתף במעמד ההדלקה ולצקת שמן, ובני שמח מאוד על כך, שיוכל לצקת שמן ולהשתתף במעמד ההדלקה עם רעיו וידידיו.

מספר ר' אהרן: כמה ימים קודם ל"ג בעומר התקשרתי לבני ואמרתי לו, היות וכבר כשנה ומחצה לא ביקרתי בארץ ישראל מחמת וירוס הקורונה, ולא הייתי אצל אבי הגאון רבי חיים וואלקין שליט"א משגיח ישיבת עטרת [ישראל], לכן כעת שקיבלתי אישור לבקר בארץ ישראל, אני רוצה להגיע לארץ ישראל אי"ה בערב ל"ג בעומר ולנסוע לירושלים לבקר אצל אבי, ובשעות המאוחרות של הלילה ניסע למירון, ואח"כ נחזור לשבות בשבת בירושלים.

כששמע בני את התוכנית, אמר לי, שהגם שקיבל כרטיס לצקת שמן במעמד ההדלקה, וכבר סיכם עם ידידיו ורעיו להשתתף ביחד, וכמו כן שכרו דירה בצפת לשבות שם ביחד בשבת, אף על פי כן מחמת מצות כיבוד אב, הוא מוותר על כל התוכניות שלו, והוא ימתין לי, ויצטרף עמי ללכת בכל אשר אלך.

וכך הוה, הגעתי לא"י בערב ל"ג בעומר אחר הצהריים, ובני משה המתין לי, ונסענו יחד לאבי מורי שליט"א, שם שהינו כמה שעות, וגם שמענו "וועד" שמסר אבא להבחורים מישיבתו, ורק בשעה מאוחרת בלילה יצאנו לכיוון מירון.

כשהגענו סמוך ונראה להר מירון, עצרו אותנו השוטרים ואמרו לנו שאנו יכולים להסתובב ולחזור לביתנו, כי אירעה רח"ל טרגדיה במירון וסגרו את כל ההר למבקרים, ואף אחד לא יכול להיכנס לשם.

מספר ר' אהרן: כמה שאני הייתי מיצר על כך, שאני כבר בארץ ישראל, ונוסע למירון, ואיני יכול אפילו להיכנס לומר קפיטל תהלים אחד ולכתוב קוויטל, אז בני משה היה יותר בצער ממני, כי הוא היה לו כרטיס לצקת שמן, וכבר סיכם עם כמה חברים להיות שם, וכעת

אין לו לא הדלקה ולא תהלים בציון התנא האלקי רשב"י ולא כלום, אך ברירה אחרת לא הייתה לנו, והסתובבנו וחזרנו לירושלים כלעומת שבאנו, מתוך תקווה ואמונה שהכל לטובה.

ביום שישי בבוקר כשהגיעו השמועות המחרידות מאשר נעשה במירון לאזני בני משה, היה נסער עד עמקי נשמתו, ונעשה בשרו חידודין חידודין למשמע הבשורה הנוראה והמחרידה, ששני רעיו וידידיו הקרובים שהיה אמור לעמוד עמם ביחד לצקת שמן במעמד ההדלקה – ה"ה הבחור דוב שטיינמיץ ז"ל והבחור יוסף יצחק קאהן ז"ל – נסתלקו בחטף בטרגדיה הנוראה במירון רח"ל.

עמדנו נבהלים ומשתוממים לראות עין בעין איך שהגינה עלינו מצות כיבוד אב ואם הכפולה, הן הכיבוד אב שלי שנסעתי לבקר את אבי, והן הכיבוד אב של בני משה שוויתר על כל התוכניות שלו כדי לקיים מצות כיבוד אב ולהשתתף עמי בכל המסעות שלי אצל אבי והעליה למירון, ובזכות זה ניצלו חייו תודות לקל.

ממשיך ר' אהרן ואומר: אני חשבתי שאני נוסע לצורך אבי, אבל באמת נסעתי לצורך בני משה, להציל את חייו...

וכעת רק נותר לנו להתבונן לראות עין בעין במה שהתורה הבטיחה ואמרה (שמות כ', י"ב) "כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימך"...

בספר "בדידי הוה עובדא" (לידידי הרה"ג רבי שמואל דוד הכהן פרידמן שליט"א) הביא סיפור נפלא באחד שלא הכנים את אביו לביתו, כי האיש ההוא היה עשיר גדול, והאב הזקן היה לבוש בבלווי סחבות, ולא היה זה לכבודו של הבן שכך הולך אביו, ובמקום

להכניסו לביתו ולהלבישו כראוי בחר להתעלם ממנו והיה הזקן דר וישן ברחובות קריה.

יום אחד אירע שהנכד – ילד קטן (בנו של הבן העשיר) – ראה את סבו בחורף יושב בלא בגד טוב ורועד מקור, בא הבן וסיפר זאת לאביו שיש לדאוג לסבא לבגד ראוי, אמר לו האב "עלה לעלייה שבקומה השניה, יש שם בגד ישן הורידהו ותביאהו לסבא".

הבן עלה לעלייה והתעכב שם זמן רב, והאב התפלל על הדבר, ובראות האב שבנו משתהה זמן רב, קרא לבנו ושאל, בני, מדוע אתה לא יורד, אמר לו הבן, התעכבתי כי חתכתי את הבגד לשני חלקים, אחד לסבא, ואחד לך – כשאתה תהיה זקן – שאז אזרוק אותך מהבית כמו שעשית לאביך, ובימות החורף אשלח לך את חצי הבגד הזה...

האב חרד מאד לשמוע את דברי הילד, והבין את הרמז – שכאשר עשה כן יעשה לו – ולכן התבונן במעשיו שאין ראויין הן, והלך להביא את אביו והלבישו כראוי וכיאות ונתן לו בביתו חדר יפה.

והנה, איך שאדם נוהג עם אביו, כך יראו בניו וילמדו מדרכיו – אם אינו יודע להיזהר בכבודם, עתידים בניו לנהוג כן עמו, ומדה טובה מרובה, שאם נוהג בכבוד הוריו כראוי, אזי גם בניו ינהגו עמו בכבוד הראוי.

מרן אדמו"ר מוויזניץ שליט"א בתפלה במירון

נסתרים דרכי ה'...

נתבקשתי לומר כמה מילים לאור הטרגדיה הנוראה רח"ל שפקד את כלל ישראל בליל ל"ג בעומר באתרא קדישא מירון, שעלו ל"ע על מוקד"ה עשרות קרבנות זכים וטהורים.

מה נאמר ומה נדבר! – נסתרים דרכי ה'! מי הוא אשר בכוחו לומר למה אירע הדבר הזה.

בספר "אמרות טהורות" – שיחות קודש של זקן האדמורי"ם כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א, אנו רואים "במקרה" ("מקרה" הוא "רק מה"...), השבוע (פרשת אמור) אריכות נפלאה בלהבת אש אודות הענין של "קבלת יסורים באהבה"...

שמעתי פעם מידידי הגה"ח רבי אהרן וויינברג שליט"א, שכ"ק מרן גאב"ד ירושלים שליט"א סיפר, שפעם ביקר אצל כ"ק הגה"ק רבי שלום משאץ זי"ע, ושאל אותו "וואס מאכט דער רבי?" [מה עושה הרבי], והשיב הרבי "איך מאך א שווייג" [אני שותק]...

אלא מה כן, כשקורה כזה דבר, צריכים לקבל איזה קבלה טובה ולהתחזק בענין מסויים. וחשבת, שאולי יש איזה רמז מן השמים שצריכים להתחזק בענין "כבוד הבריות" – מה שקרה בשוגג לא יקרה במזיד – "געב אכטונג!!!" [היזהר!!] – "צעטרעט נישט יענעם" [אל תרמוס את השני], וד"ל...

Together They Rose

BY RAV SHLOMO ZALMAN FRIEDMAN / ROV, K'HAL ZICHRON ELAZAR-SANTOV, LAKEWOOD, NJ

The recent tragedy, when forty-five souls rose On High, together, this past *Lag Ba'omer* gives us no rest. The wound is still open, and the injury is still fresh and painful. It does not leave our hearts, and it occupies our minds constantly. People are pleading for more words of *chizuk* in light of this tragedy.

"*Nistarim darkei Hashem*." The ways of Hashem are hidden. Who can possibly say why such a thing happened?

We are all *ma'aminim bnei ma'aminim*, believers that no bad emerges from Hashem, *chadidah*. If this terrible tragedy occurred at the *tzivan* of the *Tanna Rabi Shimon Bar Yochai*, who said of himself (*Sukkah* 45b), "I can exempt the entire world from *din* (judgment)," then certainly what happened was actually a blow that also heals. From this blow, there is healing for all of *Klal Yisroel*.

There is no doubt that this *korban tziibur* of the 45 souls provided protection for *Yidden* all over and spared them much pain and anguish. Surely, the tragedy took the Jewish nation out of suffering to freedom and from darkness to a great light.

We do not engage in *nistaros*, in hidden matters, as

Chazal say (*Chagigah* 13a), "*Bemifla mincha al tidrosh ubemehusah mincha al tachkor* - Seek not things concealed from you, nor search those hidden from you. Reflect on that which is permitted to you; you have no business with secret matters." So we are not searching to understand why this terrible event happened, but rather what we need to learn from it.

We only want to understand "*Mah Hashem Elokecha sho'el mei'imoach* - What is Hashem asking of you?" (*Devorim* 10:12). What must we rectify and where must we strengthen ourselves? These 45 *meshumas - b'ganavriah - mal'* - are crying out loudly, "*Mah* - What is happening with you? Where are you up to in the world? *Geb zich a shuckel*. Give yourself a shake!"

As *Chazal* say (*Brachos* 59a), "Thunder was created only to impose fear and straighten the crookedness of the heart." Just like thunder, which causes trembling, was created to straighten out the crooked ways of the heart, a massive tragedy like this has the same purpose.

If I may say, perhaps there is a *remez* here, a hint from Above, about what needs to be strengthened.

When we examine this tragedy, we see something

remarkable. The *niftarin* were from the elite of *charveidi* Jewry, each one with a sterling reputation, from across the spectrum of communities, of all ages, from all over the world.

They all gathered there for an awesome, momentous purpose. Tens of thousands of members of *Klal Yisroel* stood there, side by side, in tremendous unity, as one man with one heart, dancing together with exuberant joy. They all shouted together, "*SheMa Yisroel Hashem Elokeinu Hashem Echad*," and then they rose together in a storm to the Heavens, with the flames of the *hadlakah*, like one man with one heart.

I think that now is the time to learn something - a good lesson - from what happened, and to gain more insights into the virtue of unity, making the extra effort to live with one another in wonderful unity. To be *mevater*: to give up for someone else, to distance ourselves from discord, for each one to see the virtue of his friend, not his drawbacks, as Rav Eimelech of Lizhensk said in his *Tefillah Kodem Hatefillah*, recited before *davening*. That will be our way of responding to this tragedy, *k'ish echad b'lev echad*, like one man with one heart.

להתענג בתענוגים

שביבי חיזוק ואמונה
באספקלריה
אקטואלית

יוסף מאיר האס

הוא היה אמור להיות צמוד לחבריו שנספו בהדלקה הגדולה וברגע האחרון התכנית שונתה וחייו היו לו לשולל

בקונטרס 'נועם שיח' להרה"ג רבי שלמה זלמן פרידמאן שליט"א אב"ד סאנטוב בלייקווד, הביא השבוע סיפור מדהים משמו של הרב אהרן וואלקין שליט"א, מחשובי תושבי עירו לייקווד, סיפור אישי שבדידית הוה עובדא: בני הבח' משה ניו"ו לומד בישיבת מיר בעיה"ק ירושלים. זמן-מה קודם ל"ג בעומר, התקשר אלי וסיפר לי שאחד מידידיו הקרובים, הבח' דוב שטיינמץ (ז"ל), קיבל כרטיס כניסה להיכנס למעמד ההדלקה של כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א כדי שיוכל לצאת שמן למדורת ההדלקה לכבוד התנא האלוקי רשב"י, והב' דוב ביקש מהמארגנים עוד כמה כרטיסים כדי להכניס גם את ידידיו הקרובים שיבואו עמו לצאת שמן במדורה. גם בני הבח' משה היה בין מקבלי הכרטיסים הללו, וכמוכן שמשה מאד על-כך שיוכל לצאת שמן ולהשתתף במעמד ההדלקה עם רעיו וידידיו מהישיבה. מספר ר' אהרן: כמה ימים קודם ל"ג בעומר התקשרתי לבני ואמרת לי, היות וכבר כשנה ומחצה לא ביקרתי בארץ ישראל מחמת וירוס הקורונה, ולא הייתי אצל אבי הגאון רבי חיים וואלקין שליט"א עשיתי ישיבת 'צטרת ישראל', לכן כעת שקיבלתי אישור לבקר בארץ ישראל, אני רוצה להגיע לארה"ק א"ה בערב ל"ג בעומר ולנסוע לירושלים לבקר אצל אבי, ובשעות המאוחרות של הלילה ניסע למירון, ואח"כ נחזור לשבות בירושלים.

כששמע בני את התוכנית, אמר לי, הגם שקיבל כרטיס לצאת שמן במעמד ההדלקה וכבר סיכם עם ידידיו ורעיו להשתתף יחד, וכמו-כן שכרו דירה בצפת לשבות שם בשבת, הרי שמחמת מצוות כיבוד אב, הוא מוותר על כל התוכניות שלו וימתין לי להצטרף עמי ללכת בכל אשר אלך.

כששמע בני את התוכנית, אמר לי, הגם שקיבל כרטיס לצאת שמן במעמד ההדלקה וכבר סיכם עם ידידיו ורעיו להשתתף יחד, וכמו-כן שכרו דירה בצפת לשבות שם בשבת, הרי שמחמת מצוות כיבוד אב, הוא מוותר על כל התוכניות שלו וימתין לי להצטרף עמי ללכת בכל אשר אלך.

וכך הוזה. הגעתי לארץ ישראל בערב ל"ג בעומר אחר הצהריים, ובני משה המתין לי בשדה התעופה. נסענו יחד לאבי מורי שליט"א, שם שהינו כמה שעות וגם שמענו 'וועד' שמסר אבא לבחורים משיבתו, ורק בשעת לילה מאוחרת יצאנו לכיוון מירון. כשהגענו סמוך ונראה להר מירון, עצרו אותנו השוטרים והורו לנו להסתובב חזרה, כי אירעה ר"ל טרגדיה במירון וסגרו את כל ההר למבקרים, ואף אחד לא יכול להיכנס לשם.

מספר ר' אהרן: כמה שאני הייתי מיצר על-כך שאני כבר בארץ ישראל ונוסע למירון, ואיני יכול אפילו להיכנס לומר קפיטל תהלים אחד ולכתוב קוויטל, הרי בני משה היה יותר בצער ממני, כי הוא הרי היה לו כרטיס לצאת שמן וכבר סיכם עם כמה חברים להיות שם, וכעת אין לו לא הדלקה ולא תהלים בציון התנא האלוקי רשב"י ולא כלום, אך ברירה אחרת לא הייתה לנו והסתובבנו וחרונו לירושלים כלועמת שבאנו, מתוך תקוה ואמונה שהכל לטובה.

ביום שישי בבוקר כשהגיעו השמועות המחרידות מאשר נעשה במירון לאזני בני משה, היה נסער עד עמקי נשמתו ונעשה בשרו חידודין חידודין, למשמע הבשורה הנוראה והמחרידה, כי שני רעיו וידידיו הקרובים שהיה אמור לעמוד עמם בידח לצאת שמן במעמד ההדלקה: הבח' דוב שטיינמץ ז"ל והבח' יוסף יצחק קאהן ז"ל, נסתלקו בחטף בטרגדיה הנוראה במירון ר"ל.

עמדנו נבהלים ומשתוממים לראות עין בעין איך שהגינה עלינו מצוות כיבוד אב הכפולה, הן הכיבוד-אב שלי שנסעתי לבקר את אבי שליט"א, והן הכיבוד-אב של בני משה שוויתר על כל התוכניות שלו כדי לקיים מצוות כיבוד אב ולהשתתף עמי בכל המסעות שלי אצל אבי והעליה למירון, ובזכות זה ניצלו חייו תודות ללק.

ממשיך ר' אהרן ואומר: אני חשבתי שאני נוסע לצורך אבי, אבל באמת נסעתי לצורך בני משה, להציל את חייו... כעת רק נותר לנו להתבונן לראות עין בעין כמה שהתורה הבטיחה ואמרה (שמות כ, יב) "כבוד את אביך ואת אמך למען יאריך ימיו".

ע"ש"ק פרשת נשא | י' בסיוון תשפ"א | הנגוסה תורני | ט

די דיי זאכן וואס מען דארף זוכן ביי שידוכים

איך געדענק, ווען עס איז געקומען די צייט, און מען האט מציע געווען שידוכים פאר מין עלטעסטע טאכטער תחל, בין איך אייך אל הקודש פמנה צו זיך מן אדמירי מראמטסטרוקא שליט"א, און איך האב אים געפרייט "וואס מןקטליך דארף איך זיך און אן א בחוד?"

האט מיר זער רבי געעפנט "מולדארף זוכ דיי זאכן: מידות, מידות און מידות..."

הערצ' אבד סאנטוב שליט"א

(מליון מעם שיח' פ' בחולמחך חש"א)

Rabbi Shlomo Zalman Friedman

Rabbi of Cong. Zichron Elazar

16 Irene Court
Lakewood, N.J. 08701

Tel/Fax: 732 - 905-8378

Study: 732 - 886-1944

שלמה זלמן פרידמאן

רב דקהל

זכרון אלעזר סאנטוב

שפ"א

החדות וההלל אפריון לשלמה, וש"ס

ליקוואוד נ. דו.

בס"ד

יום ג' לסדר "ואולם הי אני", כ"א סיון תשפ"א - החיים השלום והברכה למע"כ מרן אדמו"ר שליט"א

בשבוע שעל"ט התקיימה במחיצת מרן הרבי שליט"א שמחת הברית מילה לבנו של האברך החסיד הנעלה ר' יוסף גרינבוים ז"ל (נכד יד"נ הגה"ח רבי ארי' ווייס שליט"א, רב דביהמ"ד החסידי וויזניץ לונדון), אחד המיוחד מבין מ"ה הנשמות הטהורות שעלו השמימה באתרא קדישא מירון בל"ג בעומר העבר. ברוב רגש זכיתי להשתתף בשמחת הברית מילה מריחוק מקום ובקירוב הלב דרך הטלפון-ליין "מערכת וויזניץ", בהשתדלותם הנמרצת של בעלי הכשרון הנפלאים האחים שטערן האהובים והיקרים הי"ו.

והנה שמחתי מאוד לשמוע את קולו של הרבי שליט"א שבירך את הברכות שלאחר הברית, ושמעתי שאמר הרבי "ישמח האב ביוצא לציון", כמו שנהוג לומר בברית מילה רגילה כשהאב קיים, ולא אמר "ישמח האב בגן עדן" - כמו שנהוג לומר בברית של יתום.

והנה נפשי בשאלתי, ילמדנו רבינו להודיעני את מקורו הטהור, כי תורה היא וללמוד אני צריך, ובפרט שכן סתימת הפוסקים להגיד בנוסח הזה בברית מילה של יתום, ועי' בט"ז הלכות מילה (יו"ד סי' רס"ה סק"ה), ובבדק הבית (שם), וכן כתב היעב"ץ (מגדל עוז נחל שנים עשר אות כ"ח), ובערוך השולחן (שם, י"ז), ועוד (ובבית יוסף [שם ד"ה] ומנהג ליתן) הביא דברי הפוסקים בזה, שבתניוק יתום אומרים נוסח אחר, ועיי"ש שהביא נוסחאות שונות בזה, וכן המנהג.

וכן פסק בערוך השולחן (שם) שכתב: והמנהג כשאין האב בחיים אומרים קיים את הילד הזה לאמו, ואח"כ אומרים ישמח האב בגן עדן...

והנה בברית הנ"ל, שמעתי קולו בקודש שאמר מרן שליט"א "קיים את הילד הזה לאביו ולאמו", כמו שאומרים בכל ברית מילה, ולא אמר "קיים את הילד הזה לאמו" - והנני שואל גם בזה ילמדנו רבינו איה מקורו - מקור טהור - לזה.

והנה לפני שנים רבות התקיים במחיצת מרן הגה"ק בעל "תורת מרדכי" זי"ע הברית של הילד הנולד להרה"ח ר' שלמה דוב פפערקורן ז"ל, שנולד אחר פטירתו, ושמעתי שהרבי זי"ע אמר "קיים את הילד הזה לאמו", וגם אמר "ישמח האב בגן עדן" (ואמר הרבי את הברכות מתוך דף מיוחד שכתוב בו הנוסח המיוחד לברית כזה).

וגם נהגו כן בברית של בן ידי"נ הרה"צ רבי מרדכי אדלער זצ"ל, שנולד לאחר פטירתו, שהתקיים בנוכחות הרבי בעל "תורת מרדכי" זי"ע (ווקינו הגה"צ אב"ד טעמעשוואר זצ"ל אמר אז את הברכות).

ומצלאין אנו קדם פני מלכא, אריך מרן שליט"א ימים על ממלכתו, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ורוב תענוג נחת דקדושה מכל יוצ"ח ומחסדיו הנאמנים, ויזכה לכל הברכות הכתובות בתורה אכיה"ר.

בהוקרה ובהערצה

שלמה זלמן בן סעריא שיניף

LEMA'AN YA'ARICHUN YOMECHA

An address in the aftermath of the Meron tragedy, Lag Ba'omer 5781

By Rav Shlomo Zalman Friedman

Rov, K'hal Zichron Elazar-Santov, Lakewood, NJ

I was very moved to hear the heartfelt words of our dear friend, Reb Yehoshua Halevi Weinfeld, the dedicated *gabai* of our *kehillah*, at the *levayah* of his father, Reb Yechiel Gershon *ben* Reb Yisroel Avrohom Halevi z"l, who passed away on Tuesday, 15 *Iyar*. He said the following:

"I want to ask all those who have gathered here today to pay their last respects to my father z"l that in his memory, each person should strengthen himself in the *mitzvah* of *kibbud av v'eim*, honoring one's father and mother. No one knows for how long he will have the privilege of being able to honor his parents. Each person thinks that he will have the opportunity to perform this lofty *mitzvah* forever, but we see here today how a young and healthy person was taken so suddenly, from one moment to the next. *Hakadosh Boruch Hu* took him from us, but who thought about such a thing or prepared himself for it to happen?

"As such, all those who have the opportunity to fulfill this lofty *mitzvah* of *kibbud av v'eim* should undertake to strengthen themselves in this *mitzvah* in memory of the *niflar*."

After the terrible tragedy on *Lag Ba'omer* in Meron, when so many *bochurim* and *yungeleit* were taken from us suddenly, I thought again about Reb Shia's piercing words, and I felt myself trembling. His words become so much more applicable and significant. Indeed, no one knows how long he will have the opportunity to fulfill the *mitzvah* of *kibbud av v'eim*.

Last week, I received a call from Reb Aharon Walkin, a resident of Lakewood, NJ. He told me a beautiful story that he experienced. This is what he related:

"I have a son, Moshe, who learns in Yeshivas Mir in Yerushalayim. Some time before *Lag Ba'omer*, he called me and said that one of his close friends, Dov Steinmetz, had gotten a ticket for the *hadlakah* of the Toldos Aharon Rebbe. The ticket gave them the privilege of pouring oil in preparation for the fire. Dovi had asked the organizer for a few more tickets, so he could invite some good friends to join him at the *hadlakah* and share the privilege of pouring the oil. The *bochur* told my son that he had a ticket for him as well. My son was very happy that he'd be able to take part in the *hadlakah* along with a number of friends.

"A few days before *Lag Ba'omer*, I called my son. I told him that because I had not visited Eretz Yisroel for a year and a half due to the coronavirus, and I hadn't seen my father, Rav Chaim Walkin, *mashgiach* of Yeshivas Ateres Yisroel, now that I had received an entry permit, I was planning to arrive in Eretz Yisroel on *Erev Lag Ba'omer*. First I would go to Yerushalayim to visit my father, and then, later that night, we would go to Meron. The plan was to return to Yerushalayim for *Shabbos*.

"When my son heard this plan, he told me that even though he'd gotten a ticket for the *hadlakah* at Toldos Aharon and had made up with his friends that they would go together, and they had even rented an apartment in Tzefas for *Shabbos*, nevertheless, because of the *mitzvah* of *kibbud av*, he would forego all those plans. He'd wait for me and join me wherever I went.

"I arrived in Eretz Yisroel on *Erev Lag Ba'omer* in the afternoon. Moshe waited for me, and we went first to visit my father. We spent a few hours there, and we also heard a *vaad* that my father gave to the *bochurim* of his *yeshiva*. We then set out for Meron late that night.

"As we neared Har Meron, we were stopped by police and told that we had to turn around and go home, because a trag-

edy had occurred and they had shut down the entire mountain to visitors. No one could get there.

"I was disappointed, because I was finally in Eretz Yisroel, and almost at Meron, yet I couldn't even go in and say a *kapitel* of *Thellim* or write a *kvittel*. My son, Moshe, was much more distraught. He'd had a ticket to pour the oil at the *hadlakah*; he'd missed that, and the entire *hadlakah* and the experience with his friends. Not only that, but now he wouldn't even be able to say *Thellim* at the *tzuyun* of *Rashbi*. But we had no choice, so turned around and drove back to Yerushalayim, hoping that all of this was for the best.

"On Friday morning, when the magnitude of what had happened became clear, Moshe was stricken. He was trembling at the news that two of his closest friends, Dov Steinmetz z"l and Yosef Yitzchok Kohn z"l, whom he was supposed to be standing next to, had perished in the tragedy.

"We were in absolute shock at how clearly the double *mitzvah* of *kibbud av v'eim* – mine for my father, and Moshe for his father – had saved his life, *bechasdet Hashem*."

Reb Aharon concluded: "I thought I was going for my father, but actually, I had traveled for my son, Moshe, to save his life..."

Now, all we can do is look clearly at what the Torah promises (*Shemos* 20:12): "*Kabeid es avicha v'es imecha lema'an ya'arichun yomecha* - Honor your father and your mother in order that your days be lengthened."

In the *sefer Bedidi Hava Uvda*, authored by Rav Shmuel Dovid Friedman, there is a beautiful story. It describes a person who did not allow his father into his home, because that person was very wealthy and the elderly father was dressed in faded rags. It was not fitting for the son that his father looked that way, so instead of bringing him into his home and providing him with proper clothes, he chose to ignore him. The elderly man lived and slept in the streets of the city.

One winter day, the young son of the wealthy man - a grandson of the beggar - saw his grandfather sitting in the streets without a proper garment, trembling. The young boy told his father that they have to provide the grandfather with better clothing. The father said to him, "Go up to the attic. There is an old garment there. Take it down and bring it to your grandfather."

The son went up to the attic, yet took a long time coming down. Puzzled, the father went over to the stairs and called to his son, "My son, why are you not coming down?" The son replied, "I was delayed because I was cutting the garment into two parts, one for grandfather and one for you. When you will be an old man and I'll throw you out of the house in the winter like you've done to your father, I'll send you the other half of this garment..."

The father recoiled at the words of his son and understood the message: His son planned to do to him exactly what he was doing to his father. As a result, he began to reflect on his misdeeds and then went to get his father. He brought him into his home, gave him a comfortable room, and provided him with warm clothes.

We see that children learn from watching their father treat *his* father. If the father does not treat his own parents with respect, his children may similarly treat him that way. We know that a *middah tovah* is greater, and thus if a person does treat his parents with the requisite respect, his children will treat him with proper respect as well.

נבד את אביך למען יאריכון ימיך

פאריגע וואך האט זיך צו מיר פארבינדן הרב אהרן וואלקין שליט"א, מחשובי תושבי לעיקוואוד, און ער האט מיר דערציילט א סיפור נפלא וואס בדיד' הוה עובדא. ער פארציילט אזוי:

"כ'האב א זון - הבחור משה נ"י - וואס לערנט בישיבת מיר אין ירושלים. א קורצע צייט פאר ל"ג בעומר טעלעפאנירט ער מיר מיט א בשורה אז א קרוב, הב' זוב שטיינמען, האט באקומען א קארטל צו גיסן אויל ביי די מדורת הדלקה פון כ"ק אדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א. מ'האט אים געגעבן קארטלעך אויך פאר זיינע נאנטע חברים, און מיין בחור איז געווען זייער פרייליך דערמיט.

"עטליכע טעג פאר ל"ג בעומר האב איך מיר פארבינדן צו מיין בחור, אז היות כ'האב נישט באזוכט ביי מיין טאטן הגאון רבי חיים וואלקין שליט"א אין ארץ ישראל זייט די קאראנא אויסברוח, ממילא יעצט אז כ'האב רשות אריינצופארן קיין ארץ ישראל, האב איך חשק צו באזוכן מיין טאטן נאך ערב ל"ג בעומר, און שפעט בינאכט וועט מען פארן קיין מירון, און אויף שבת וועט מען זיין אין ירושלים.

"מיין זון האט רעאגירט, אז הגם ער האט שוין א קארטל צו גיסן אויל, און ער האט שוין אלע פרטים אפגעשמועסט מיט זיינע חברים, מחמת מצות כיבוד אב געט ער אלעס אויף.

"וכך הוה. ווען מיר זענען אנגעקומען קיין מירון האבן מיר שוין געטראפן די פאליציי וואס האט אונז געהייסן זיך אויסדרייען אהיים, וועגן די שוידערליכע טראגעדיע וואס האט נארוואס פאסירט. מ'האט נאכנישט געוואוסט פונקטליך וואס גייט פאר, אבער א בריחה האט מען נישט געהאט.

"כ'בין געווען שטארק צעטראגן אז כ'בין שוין אין ארץ ישראל, כ'בין שוין דא אין מירון, און כ'קען ניטאמאל זאגן א קאפיטל תהילים ביי רבי שמעון. אבער מיין זון משה איז געווען מער צעשאקלט, ווייל ער האט שוין געהאט א זכות כניסה צו די הדלקה, זיינע חברים האלטן מיט און ער פארפאסט אלעס.

"פרייטאג פארטאגס, ווען ס'האט אונז דערגרייכט די שמועות מחרידות פון מירון, און מיין זון האט געהערט די שמות נפטרים, איז ער געווען אויפגעצייטערט. צוויי נאנטע חברים און קרובים, מיט וועם ער האט געדארפט גיסן שמוען ביי דער הדלקה, הב' זוב שטיינמען ז"ל און הב' יוסף יצחק קאהן ז"ל, זענען צווישן די נפטרים רח"ל.

"מיר זענען געשטאנען נבהלים ומשתוממים, די דאפלטע מצות כיבוד אב האט באשיצט, הן מיין כיבוד אב צו באזוכן מיין טאטן, און הן משה'ס כיבוד אב, מיט'ן מוותר זיין אויפ'ן באשטימטן סדר היום און מיטהאלטן מיט מיר.

"כ'האב געמיינט אז כ'בין געפארן צו מיין טאטן, אבער באמת בין איך געפארן אטעווען דאס לעבן פון מיין זון משה..."

(הנה'צ' אבד"ק סאנטוב שליט"א בגליון "נועם שיח" פר, בפדבג-שבועות)

3

Der Blatt | Oitzlar | Friday, May 21, '21

דער בלאט | אוצר פרייטאג פרישט, נ"ט סיון תשפ"א

Together They Rose With the Flames of the Hadlakah

EXCERPTS FROM A SPEECH
DELIVERED BY

HARAV SHLOMO ZALMAN
FRIEDMAN, SHLITA

Rav, K'hal Zichron Elazar Santov
Lakewood, NJ

We are just a few hours before the holy time, the Yom Tov of Matan Torah... We must prepare ourselves for Kabbalas HaTorah with joy and by rectifying our deeds, doing teshuvah, and observing mitzvos. On the other hand, the recent tragedy, when forty-five souls rose On High, R"l, together, in the flames of the hadlakah in Meron this past Lag BaOmer, gives us no rest. The wound is still open, and the injury is still fresh and painful. It does not leave our hearts and occupies our minds constantly. People are pleading for more words of chizuk in light of this tragedy.

As we have already said, "nistarim darkei Hashem, the ways of Hashem are hidden!" Who can possibly say why such a thing happened?

We are all ma'aminim bnei ma'aminim, true believers, that no bad emerges from Hashem, chalah. If this terrible tragedy occurred at the tzitzun of the Tanna, Rabbi Shimon Bar Yochai, who said of himself (Sukkah 45b), "I can exempt the entire world from din, from judgment," then certainly what happened was actually a blessing that also heals. From this blow, there is healing for all of Klal Yisrael.

There is no doubt that this korban tzibbur (of the 45 souls) this sacrifice provided protection for Yiddishe kinder all over and spared them much pain and anguish. Surely the tragedy took the Jewish nation out of suffering to freedom and from darkness to a great light.

As we do not engage in nistaros, in hidden matters, and as Chazal say (Chagigah 13a), "hemufta mimcha al tidrosu, u'hemuchusah mimcha al tachkor, seek not things concealed from you, nor search those hidden from you. Reflect on that which is permitted to you; you have no business with secret matters." So we are not searching to understand "why" this terrible event happened, but rather "what" do we

need to learn from it.

We only want to understand "Mah Hashem Elokccha sho'v'cl' meichad, what is Hashem asking of you" (Devarim 10:12)? What must we rectify, and where must we strengthen ourselves? These 45 neshtanos - נ"ה - are crying out loudly "mah" - What is happening with you? Where are you up to in the world? Geb zich a shuckel - give yourself a shake! And as Chazal say (Brechos 50a), "Thunder was created only to impose fear and straighten the crookedness of the heart." Just like thunder, which causes trembling, was created to straighten out the crooked ways of the heart, a massive tragedy like this has the same purpose.

If I may say, perhaps there is a **remez here, a hint from Above, about what needs to be strengthened...**

When we examine this tragedy, we see something remarkable: The niftarim were from the elite of charedi Jewry, each one with a sterling reputation, from across the spectrum of communities, of all ages, from all over the world. Sephardic, Ashkenazi, Chassidic, Litv-

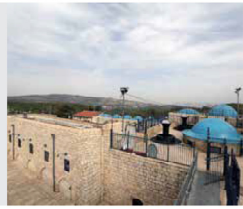
ish, a Skeverer classid, a Breslover classid, a Satmar classid, a Lubavitcher classid...

They all gathered there for an awesome, momentous purpose! Tens of thousands of members of Klal Yisrael stood there, side by side, in tremendous unity, one man with one heart, dancing together with exuberant joy. They all shouted together, "Shema Yisrael Hashem Elokcinu Hashem Echad," and then, they rose together in a storm to the Heavens, with the flames of the hadlakah, like one man with one heart!

I think that now is the time to learn something - a good lesson - from what happened, and to gain more insights into the virtue of unity, to make the extra effort to live with one another in wonderful unity. To be mevater, to give up for someone else, to distance ourselves from discord, for each one to see the virtue of his friend, not his drawbacks, as Harav Elimelech Hatzeitzik, z"l said in his Tefillah Kolel Hatzeitzik, recited before dawn. That will be our way of preparing for the Zman Matan Toraseinu, k'ish eched b'lev eched, like one man with one heart.

This originally appeared in Hebrew, in the popular Gilyon "Noam Slach" - sichos of Harav Shlomo Zalman Friedman, shlita, Rav of K'hal Zichron Elazar Santov in Lakewood, NJ.

מצמרר: הבחור הזה היה אמור להיות במירון, באותו מקום ובאותה שעה שבה אירע האסון, ולעמוד ליד שני חבריו שנהרגו רח"ל. אבל ברגע האחרון משהו הציל אותו...

הנאון רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אב"ד סאטנאוב בסיפור נדהים על כיבוד הורים שהציל חיים

לאחר הטרגדיה הנוראה שאירעה ב"ג בעומר באתרא קדישא מירון, כשלאבאון לבנו נסתלקו בחטף כמה וכמה בחורים, נערים, ואברכים צעירים רח"ל, ההבונתני שוב בדבריו הנוכחים ש ר' יהושע הי"ו, ורעה אחותני! הדברים מקבלים משנה תוקף ויש להם משמעות אחרת לגמרי - כן! אף אחד אינו יודע עד מתי תהא לו ההודמנות לקיים את המצוה של כיבוד אב ואם, וד"ל... בשבועו העל"ט התקשר אלי הרב אהרן וואלקין שליט"א, מחשובי תושבי עירוני עיר התורה לייקוד, וסיפר לי סיפור נפלא, לא מה ששמעו מאחרים, אלא סיפור אישי שבדידי הוה עובדא, וכך סיפר:

יש לי בן - הבחור משה נ"ו - הלומד בישיבת מיר בעיה"ק ירושלים. זמן מן קודם ל"ג בעומר, התקשר אלי בני, ואמר לי שאחד מידידי הקרובים, הבחור דוב שטיינמץ, קיבל לבטח כניסה להיכנס למעמד ההדלקה של כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א כדי שיכול לצקת שמן למדות ההדלקה לכבוד התנא האלקי רשב"י, והבחור הזה ביקש מהמארגנים שהוא רוצה

התרגשתי מאוד לשמעו את דבריו היוצאים מן הלב של ידידנו הנניד החסיד ר' יהושע הלוי וויינפעלד הי"ו, ובא נאמן דקהילתנו, שאמר לפני מיטתו של אביו הרח"ל ר' יחיאל גרושין ב"ר ישראל אברהם הלוי ז"ל, שנפטר ביום שלישי פרשת אומר, ט"ו אייר, ואלו הם דבריו של ר' יהושע שיחי':

ברצוני לבקש מכל הציבור שנטאספו כאן לחלוק את הכבוד האחרון לאבי מורי ז"ל, שלעילוי נשמת אבי ז"ל, יתחוק כל אחד ואחד במצות כיבוד אב ואם - אף אחד אינו יודע עד מתי תהא לו הוכיה והאפשרות לכבד את הוריו, כל אחד חושב שלעולם ועד יזכה לזוכה נעליה זו לקיים את המצוה הנשגבה של כיבוד אב ואם, ברם אנו רואים כאן, אדם צעיר ובריא נסתלק בחטף מרגע אחד למשנהו, הקב"ה קרא אותו אליו, ואינו נו לךחן אותו אלקים, מי חשב והוכיח את עצמו לך!

וממילא, כל אלו שיש להם ב"ה את האפשרות לקיים את המצוה הנשגבה הזו של כיבוד אב ואם, יקבלו על עצמם כעת ל"ע הנפטר, להתחוק במצוה זו ביתר שאת ויתר עזו...

יצחק קאהן ז"ל - נסתלקו בחטף בטרגדיה הנוראה במירון רח"ל. עמדנו נבהלים ומשתוממים לראות עין בעין איך שהגינה עלינו מצות כיבוד אב ואם הפסלה, הן הכיבוד עין שלי שנפגתי לבטח את אבי, והן הכיבוד אב של בני משה שוויתר על כל התוכניות שלו כדי לקיים מצות כיבוד אב ולהשתתף עמי בכל המסעות שלי אצל אבי והעליה למירון, ובזכות זה ניצלו חייו תורות לקל. ממשך ר' אהרן זאומר: אני חשתי שאני נוסע לצורך אבי, אבל באמת נסעתי לצורך בני משה, לצורך בני חיים וואלקין להתבונן לראות עין בעין כמה שהתורה הבטיחה ואמרה (שמות כ, י"ב) "כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימיו"...

בספר "בדידי הוה עובדא" (לידידי הרה"ג רבי שמואל דוד הכהן פרידמן שליט"א) הביא סיפור נפלא באחד שלא הכניס את אביו לביתו, כי הן היה עשיר גדול, והואם הוקן היה לבוש בבגליי חסבות, ולא היה זה לכבודו של הבן שכך הולך אביו, ובמקום להכניסו לביתו והלבישו כראוי בחר להתעלם ממנו והיה הוקן דר וישן ברחובות קריה.

יום אחד אירע שהנכד - ילד קטן (בנו של הבן העשיר) - ראה את סבו בחורף יושב בלא בגד טוב ורועד מקור, בא הבן וסיפר ואת לאביו שיש לראוג לסבא לבגד ראוי, אמר לו האב "עלה לעלייה שבקומה השניה, יש שם בגד שן הורידהו ותביארו לסבא".

הבן עלה לעלייה והתעכב ש זמן רב, והואם התפלא על הדרב, ובראות האב שבנו משתהה זמן רב, קרא לבנו ושאל, בני, מדוע אתה לא יודע, אמר לו הבן, התעכבתי כי חשכתי את הבגד לשני חלקים, אחד לסבא, ואחד לך - כשאתה תהיה וקן - שאו אורוק אותך מנהיבית כמו שעשית לאבך, ובמות החורף אשאל לך את חצי הבגד הזה...

האב חרד מאד לשמוע את דברי הילד, והבין את הרמז - שכאשר עשה כן יעשה לו - ולכן התבונן במעשיו שאין ראויין הן, והלך להביא את אביו והלבישו כראוי וכאתו ונתן לו בביתו חדר יפה.

והנה, איך שאדם נוהג עם אביו, כך יראו בניו וילמדו מדרכיו - אם אינו יודע להיחזר בכבודם, עתידים בניו לנהוג כן עמו, ומדה טובה מרובה נהגם שום בכבוד הוריו כראוי, אם גם בניו נהגו עמו בכבוד הרואי.

לע"נ הארבעים וחמשה נפשות שנטאספו ל"ב בטרגדיה במירון, ל"ג בעומר תשפ"א ת.נ.צ.ב.ה

עוד כמה כרטיסים כדי להזמין גם את ידידי הקרובים שיבאו עמו לצקת לשון ולהשתתף במעמד ההדלקה הנשגבה, ואמר הבחור הזה לבני, שהוא נותן גם לו כרטיס, שיכול לבוא עמו להשתתף במעמד ההדלקה ולצקת שמן, ובני שמח מאוד על כך, שיכול לצקת שמן ולהשתתף במעמד ההדלקה עם רעיו וידידיו.

מספר ר' אהרן: כמה ימים קודם ל"ג בעומר התקשרתי לבני ואמרת לי, היות וכבר כשנה ומתחזה לא ביקרתי בארץ ישראל מחמת ורילוס הקורונה, וכי הייתי אצל אבי גאון רבי חיים וואלקין שליט"א משגיח ישיבת עטרת ישראל, לכן כעת שקיבלתי אישור לבקר בארץ ישראל, אני רוצה להגיע לארץ ישראל א"ה בערב ל"ג בעומר ולנסוע לירושלים לבקר אצל אבי, ובשעות המאוחרות של הלילה ניסע למירון, ואח"כ נחזור לשבות בשבת בירושלים.

כששמע בני את התוכנית, אמר לי, שהגם שקיבל כרטיס לצקת שמן במעמד ההדלקה, וכבר סיכם עם ידידיו ורעיו להשתתף ביחד, וכמו כן שכרו דירה בצפת לשבות עם ביחד בשבת, אף על פי כן מחמת מצות כיבוד אב, הוא מוותר על כל התוכניות שלו, והוא ימתין לי, ויצטרף עמי ללכת בכל אשר אלך.

וכך הוה, הגעתי לא"י בערב ל"ג בעומר אחר הצהריים, ובני משה המתין לי, ונסענו יחד לאבי מורי שליט"א, שם שהינו כמה שעות, וגם שמענו ב"ועז" שמסר אבא הבחורים מיישבתו, ורק בשעה מאוחרת בלילה יצאנו לכיוון מירון. כשהגענו סמוך ונראה להר מירון, עצרו אותנו השוטרים ואמרו לנו שאנו יכולים להתחבב ולחזור לביתנו, כי אירעה רח"ל טרגדיה במירון וסגרו את כל ההר למבקרים, ואף אחד לא יכול להיכנס לשם.

מספר ר' אהרן: כמה שאני הייתי מיצר על כך, שאני כבר בארץ ישראל, ונוסע למירון, ואיני יכול אפילו להיכנס לומר קפיטל תהליס אחד ולכתוב קוויטל, או בני משה היה יותר בצער ממני, כי הוא היה לו כרטיס לצקת שמן, וכבר סיכם עם כמה חברים להיות שם, ועתה אין לו כל ההדלקה ולא תהלים בנינו התנא האלקי רשב"י ולא כלום, אך בריחה אחרת לא הייתה לנו, והסתובבנו וחזרנו לירושלים כלעומת שבאנו, מתוך תקוה ואמונה שהכל לטובה.

ביום שיש בבוקר כשהגיעו השמועות המחרדות מאשר נעשה במירון לאוני בני משה, היה נסער עד עמק נשמתו, ונעשה בשרו חידודין חידודין, למשמע הבשורה הנוראה והמחרדה, ששני רעיו וידידי הקרובים שהיה אמור לעמוד עמהם ביחד לצקת שמן במעמד ההדלקה - ה"ה הבחור דוב שטיינמץ ז"ל והבחור יוסף

מה נאמר ומה נדבר

שיחת חיזוק והתעוררות
לאור הטרגדיה במירון

ל"ג בעומר תשפ"א

קול אל ש
0722-722-733

מערכת ראהמיסטריווקא

Torah Anytime

מאת
הרה"ג רבי שלמה זלמן פרידמאן שליט"א
אבד"ק סאנטוב

פיון אפריון לשלמה

ליקווד

9996551.z@gmail.com

מלידה מלכה דביהמ"ד סאנטוב לעיקוואוד

איך זוכים לשמחת החיים
במצב השודר בעולם

הרב אהרן ודיינברג שליט"א
נכד הרה"ק מסלונים ז"ע

י"א אב

דברי ברכה:

ב"ק אדמו"ר מסקולען - לעיקוואוד שליט"א
הרב שלמה זלמן פרידמאן שליט"א - אב"ד סאנטוב
הרב משה פאנעט שליט"א - אדמו"ר מדעש

י"א אב

מוצתש"ק כי תשא תשפ"א

אמכרה

סיפור לשבת

אחד השבת

זכות כיבוד הורים

ההצלה ממסדרון המוות

היה לו כרטיס לצקת שמן וכבר סיכם עם כמה חברים להיות שם, וכעת אין לו לא הדלקה ולא תהלים בציון התנא האלוקי רשב"י ולא כלום, אך ברירה אחרת לא היתה לנו והסתובבנו וזרנו לירושלים כלעומת שבאנו, מתוך תקווה ואמונה שהכל לטובה.

ביום שיש בו בוקר כשהגיעו השמועות המחרידות מאשר נעשה במירון לאזני בני משה, היה נסער עד עמקי נשמתו ונעשה בשרו חידודין חידודין, למשמע הבשורה הנוראה והמחרידה, כי שני רעיו וידידיו הקרובים שהיה אמור לעמוד עמם ביחד לצקת שמן במעמד ההדלקה: הבח' דוב שטיינמץ ז"ל והבח' יוסף יצחק קאהן ז"ל, נסתלקו בחטף בטרגדיה הנוראה במירון ר"ל.

עמדנו בנהלים ומשתוממים לראות עין בעין איך שהגיע עלינו מצוות כיבוד אב הכפולה, הני הכיבוד-אב שלי שנסעתי לבקר את אבי שלי"א, והן הכיבוד-אב של בני משה שווייטר על כל התוכניות שלו כדי לקיים מצוות כיבוד אב ולהשתתף עמי בכל המסעות שלי אצל אבי והעליה

בקונטרס 'נועם שיח' להרה"ג רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אב"ד סאנטוב בלייקווד, הביא השבוע סיפור מדהים משמו של הרב אהרן וואלקין, מחשובי תושבי עירו לייקווד, סיפור אישי שבדידה הוא עובדא.

וכך מספר הרב וואלקין: בני הבח' משה נ"ו לומד בישיבת מיר בירושלים, זמן-מה קודם ל"ג בעומר, התקשר אלי וסיפר לי שאחד מידידיו קיבל כרטיס כניסה להיכנס למעמד ההדלקה של האדמו"ר מתולדות אהרן כדי שיוכל לצקת שמן למדורת ההדלקה לכבוד התנא האלוקי רשב"י, והב' דוב ביקש מהמארגנים עוד כמה כרטיסים כדי להכניס גם את ידידיו הקרובים שיבואו עמו לצקת שמן במדורה. גם בני הבח' משה היה בין מקבלי הכרטיסים הללו, וכמוכן ששמח מאד על-כך שיוכל לצקת שמן ולהשתתף במעמד ההדלקה עם רעיו וידידיו החישובי.

מספר ר' אהרן: כמה ימים קודם ל"ג בעומר התקשרתי לבני ואמרת לי, היות וכבר כשנה ומחצה לא ביקרתי בארץ ישראל מחמת וירוס הקורונה, ולא הייתי אצל אבי המשגיח הגאון הצדיק רבי חיים וואלקין לכן כעת שקיבלתי אישור לבקר בארץ ישראל, אני רוצה להגיע לארה"א"ה בערב ל"ג בעומר ולנסוע לירושלים לבקר אצל אבי, ובשעות המאוחרות של הלילה ניסע למירון, ואח"כ נחזור לשבות בירושלים.

כשמע בני את התוכנית, אמר לי, הגם שקיבל כרטיס לצקת שמן במעמד ההדלקה וכבר סיכם עם ידידיו ורעיו להשתתף יחד, וכמו-כן שכרו דירה בצפת לשבות שם בשבת, הרי שמחמת מצוות כיבוד אב, הוא מוותר על כל התוכניות שלו וממתין לי להצטרף עמי ללכת בכל אשר אלך.

וכך הוזה. הגעתי לארץ ישראל בערב ל"ג בעומר אחר הצהריים, ובני משה המתין לי בשדה התעופה. נסענו יחד לאבי מורי שליט"א, שם שהינו כמה שעות וגם שמענו 'וועד' שמסר אבא לבחורים מישיבתו, ורק בשעת לילה מאוחרת יצאנו לכיוון מירון. כשהגענו סמוך ונראה להר מירון, עצרו אותנו השוטרים והורו לנו להסתובב חזרה, כי אירעה ר"ל טרגדיה במירון וסגרו את כל ההר למבקרים. ואף אחד לא יכול להיכנס לשם.

מספר ר' אהרן: כשה שני הייתי מיצר על-כך שאני כבר בדרך לירושל ונוסע למירון, ואיני יכול אפילו להיכנס לומר קפסול תהלים אחד ולכתוב קוויטל, הרי בני משה היה יותר בצער ממני, כי הוא הרי

אני חשבתי שאני נוסע לצורך אבי, אבל באמת נסעתי לצורך בני משה, חיינו...

למירון, ובזכות זה ניצלו חיי תודות לך. ממשיך ר' אהרן ואומר: אני חשבתי שאני נוסע לצורך אבי, אבל באמת נסעתי לצורך בני משה, להציל את חיי... כעת רק נותר לנו להתבונן לראות עין בעין כמה שהתורה הבטיחה ואמרה (שמות כ, יב) "כבוד את אביך ואת אמך למען יארכו ימיה".

ארכו חשוב להקפיד על המצווה הנדירה וזכה עולם נתן לנו במתנה. וכמו שידוע הווארט של האדמו"ר מגור זצ"ל על אותו הזמן שדמא בן נתניא כיבוד את הריו ועורר קטרוג גדול בשמים על כך שהגויים מכבדים את הוריהם ואם כן מדוע זכה רק בפרה אדומה ולא באבן או מרגלית בשווי של כסף רב. ועל אותה נשימה השיב האדמו"ר זצ"ל, שה' יתברך טען בפניהם שמצוות כיבוד הורים זו מצווה עם סיבה בגלל שההורים שהביאו אותך לעולם כמוכן שלא נבגוד בהם.

ואילו עם ישראל כעת קונים פרה אדומה בכסף רב, ואילו מצוות פרה אדומה הסיבה שעליה נצטוו לא ידועה לאף אדם, ולמרות זאת בלי לברר את פרטיה וסודותיה הם הולכים וקונים פרה אדומה בשווי של כסף רב ולכן מעלתם גדולה יותר בהרבה ממעלתם של הגויים. בואו ונצל את המצווה החשובה של כיבוד הורים ונראה אהבה לבורא עולם על ידי שנכבד ונקיים את תורתנו בשלמות.

What Is There to Say??

I was asked to say a few words in light of the horrific tragedy, *R"l*, that struck Klal Yisrael on the night of Lag BaOmer in the *asra kadisha* of Meron, when dozens of pure *korbanos* were taken from our midst.

What is there to say?! The ways of Hashem are hidden! Who can possibly say why such a thing happened?

In *sefer Amoros Tehoros*, in the *sichos kodesh* of the Rachmistrivke Rebbe of America, *shlita*, he "incidentally" expounds at length in this week's *parashah* (*Emor*) about the subject of *kabbalas yissurim b'ahavah*, accepting suffering with love...

I once heard from Harav Aharon Weinberg, *shlita*, that the Gaavad of Yerushalayim, *shlita*, related that he once had visited Harav Shalom of Shatz, *zy"o*, and had asked: "*Vos macht der Rebbe? How is the Rebbe doing?*" The Rebbe replied, "*Ich mach a shveig – I'm being quiet.*"

But while we cannot say why this happened, there is something we can do: When such a thing happens, we need to take upon ourselves a positive *kabbalah*, and to strengthen ourselves in a certain area.

I thought that this perhaps is a *remez*, a hint to us from Above, that we have to strengthen ourselves on the subject of *kavod habrios*, respecting other people. What happened by mistake should never happen intentionally – "*Geb achtung!!*" Be careful!! "*Tzetreht nisht yenem!*" **Don't "step" on another person!** ל"וד"ל...

seen my father, Harav Chaim Walkin, *shlita*, the Mashgiach of Yeshivas Ateres Yisrael, now that I had received an entry permit, I was planning to arrive in Eretz Yisrael on Erev Lag BaOmer. First I would go to Yerushalayim to visit my father, and then later that night, we would go to Meron. The plan was to return to Yerushalayim for Shabbos.

When my son heard this plan, he told me that even though he'd gotten a ticket for the *hadlakah* at Toldos Aharon, and had made up with his friends that they would go together, and had even rented an apartment in Tzefas for Shabbos, because of the mitzvah of *kibbud av* he would forego all those plans. He'd wait for me and join me wherever I went.

Indeed, I arrived in Eretz Yisrael on Erev Lag BaOmer in the afternoon. Moshe waited for me, and we went first to visit my father, *shlita*. We spent a few hours there, and we also heard a *vaad* that my father gave to the *bochurim* of his *yeshivah*. We then set out for Meron late that night.

As we neared Har Meron, we were stopped by police and told that we had to turn around and go home, because a tragedy had occurred and they had shut down the entire mountain to visitors. No one could get there.

I was disappointed, because I was finally in Eretz Yisrael, and almost at Meron, yet I couldn't even go in and say a *kapittel Tehillim* or write a *kvittel*. Yet, my son Moshe was much more distraught. He'd had a ticket to pour the oil at the *hadlakah*; he'd missed that, and the entire *hadlakah* and the experience with his friends. Not only that, but now he wouldn't even be able to say *Tehillim* at the *tziyun* of Rashbi. But we had no choice, turned around and drove back to Yerushalayim, hoping that all this was for the best.

On Friday morning, when the magnitude of what had happened became clear, my son Moshe was stricken. He was trembling at the news that two of his closest friends, whom he was supposed to be standing next to, Dov Steinmentz, *z"l*, and Yosef Yitzchak Kohn, *z"l*, had perished in the tragedy.

We were in absolute shock at how clearly the double mitzvah of *kibbud av v'eim* – mine for my father, and Moshe for his father – as he had given up his plans to perform the mitzvah, had saved his life, *bechasdei Hashem*.

Reb Aharon concluded:

I thought I was going for my father, but actually, I had traveled for my son Moshe, to save his life...

Now, all we can do is look clearly at what the Torah promised (*Shemos* 20:12): "*Kabeid es avicha v'es imecha lema'an ya'arichun yamecha*, honor your father and your mother in order that your days be lengthened..."

So That You May Live Longer...

I was very moved to hear the heartfelt words of our dear friend, Reb Yehoshua Halevi Weinfeld 'שיח, the dedicated *gabbai* of our *kehillah*, at the *levayah* of his father, Reb Yechiel Gershon ben Reb Yisrael Avraham Halevi, z"l, who passed away on Tuesday, *Parashas Emor*, 15 Iyar. He said the following:

I want to ask all those who have gathered here today to pay their last respects to my father, z"l, that in his memory, each person should strengthen himself in the mitzvah of *kibbud av v'eim*, honoring one's father and mother. No one knows for how long he will have the privilege of being able to honor his parents. Each person thinks that he will have the opportunity to perform this lofty mitzvah forever. But we see here today how a young and healthy person was taken so suddenly, from one moment to the next. HaKadosh Baruch Hu took him from us – but who thought about such a thing or prepared himself for it to happen?

As such, all those who have, *baruch Hashem*, the opportunity to fulfill this lofty mitzvah of *kibbud av v'eim*, should undertake to strengthen themselves in this mitzvah, in memory of the *niftar*.

After the terrible tragedy this past Lag BaOmer in Meron, when so many *bachurim* and *avreichim* were taken from us suddenly, R"l, I thought again about Reb Shia's piercing words, and I felt myself trembling! His words become so much more applicable and significant. Indeed! **No one** knows how long he will have the opportunity to fulfill the mitzvah of *kibbud av v'eim*...

Last week, I received a call from Reb Aharon Walkin, a prominent resident of Lakewood, NJ. He told me a beautiful story that he had experienced. This is what he related:

I have a son, Moshe, who learns in Yeshivas Mir in Yerushalayim. Some time before Lag BaOmer he called me and said that one of his close friends, Dov Steinmetz, had gotten a ticket for the *hadlakah* of the Toldos Aharon Rebbe, *shlita*. The ticket gave them the privilege of pouring oil in preparation for the fire, in honor of the Tanna Rashbi. Dovi had asked the organizer for a few more tickets, so he could invite some good friends to join him at the *hadlakah* and share the privilege of pouring the oil. The *bochur* told my son that he had a ticket for him as well. My son was very happy that he'd be able to take part in the *hadlakah*, along with a number of friends.

A few days before Lag BaOmer, I called my son. I told him that because I had not visited Eretz Yisrael for a year and a half, due to coronavirus, and I hadn't

me'imach, what is Hashem asking of you" (*Devarim* 10:12)? What must we rectify, and where must we strengthen ourselves. These 45 *neshamos* – מ"ה – are crying out loudly "*mah*" – What is happening with you? Where are you up to in the world? *Geb dich a shuckel* – give yourself a shake! And as *Chazal* say (*Brachos* 59a), "Thunder was created only to impose fear and straighten the crookedness of the heart." Just like thunder, which causes trembling, was created to straighten out the crooked ways of the heart, a massive tragedy like this has the same purpose.

If I may say, perhaps there is a *remez* here, a hint from Above, about what needs to be strengthened...

When we examine this tragedy, we see something remarkable: The *niftarim* were from the elite of *chareidi* Jewry, each one with a sterling reputation, from across the spectrum of communities, of all ages, from all over the world. Sephardic, Ashkenazi; Chassidic, Litvish; a Skeverer *chassid*, a Breslover *chassid*; a Satmar *chassid*, a Lubavitcher *chassid*...

They all gathered there for an awesome, momentous purpose! Tens of thousands of members of Klal Yisrael stood there, side by side, in tremendous unity, one man with one heart, dancing together with exuberant joy. They all shouted together "*Shema Yisrael Hashem Elokeinu Hashem Echad*," and then, they rose together in a storm to the Heavens, with the flames of the *hadlakah*, like one man with one heart!

I think that now is the time to learn something – a good lesson – from what happened, and to gain more insights into the virtue of unity, to make the extra effort to live with one another in wonderful unity. To be *mevater*, to give up for someone else, to distance ourselves from discord, for each one to see the virtue of his friend, not his drawbacks, as Rav Elimelech of Lizhensk, *zy"א* said in his *Tefillah Kodem Hatefillah*, recited before davening. That will be our way of preparing for the Zman Matan Toraseinu, *k'ish echad b'lev echad*, like one man with one heart.

Together They Rose...

We are just a few hours before the holy time, the Yom Tov of Mattan Torah—. We must prepare ourselves for *Kabbalas HaTorah* with joy, and by rectifying our deeds, doing *teshuvah*, and observing *mitzvos*. On the other hand, the recent tragedy, when forty five souls rose On High, *R"l*, together, in the flames of the *hadlakah* in Meron this past Lag BaOmer, gives us no rest. The wound is still open, and the injury is still fresh and painful. It does not leave our hearts, and occupies our minds constantly. People are pleading for more words of *chizuk* in light of this tragedy.

As we have already said, "*nistarim darkei Hashem*, the ways of Hashem are hidden!" Who can possibly say why such a thing happened?

We are all *ma'aminim bnei ma'aminim*, true believers, that no bad emerges from Hashem, *chalilah*. If this terrible tragedy occurred at the *tziyun* of the Tanna, Rabi Shimon Bar Yochai, who said of himself (*Sukkah* 45b) "I can exempt the entire world from *din*, from judgment," then certainly what happened was actually a blow that also heals. From this blow, there is healing for all of Klal Yisrael.

There is no doubt that this *korban tzibbur* (of the 45 souls) this sacrifice, provided protection for *Yiddishe kinder* all over, and spared them much pain and anguish. Surely the tragedy took the Jewish nation out of suffering to freedom, and from darkness to a great light.

As we do not engage in *nistaros*, in hidden matters, and as *Chazal* say (*Chaggigah* 13a) "*bemufla mimcha al tidrosh, u'bemechusah mimcha al tachkor*, seek not things concealed from you, nor search those hidden from you. Reflect on that which is permitted to you; you have no business with secret matters." So we are not searching to understand "why" this terrible event happened, but rather "what" do we need to learn from it.

We only want to understand "*Mah Hashem Elokecha sho'el*

the top *bochurim*! Every *bochur* in our yeshivah is a tremendous *lamdan*.”
 “Azoi? Really?” the Gaavad replied. “I daven every day for this yeshivah!”
 The *hanhalah* were taken aback and asked, “Does the Rav really daven each day for our yeshivah?”
 “Yes,” the Gaavad replied. “I daven every day that it should close!!”

There was once a weaker *bochur*, who no one paid any attention to. No yeshivah agreed to take him in, and he was on the streets. In time, he went off the *derech*, *R”l*. This boy bitterly reflected on his own situation and said: It says in *Haggadah shel Pesach* “*Vayehi sham legoy*,” how did he become a *goy*? “*Melamed shehayu Yisrael metzuyanim sham*, it teaches us that Yisrael was **metzuyanim sham**,” because they only admitted the *metzuyanim* to the yeshivah...

Harav Hershel Rosenfeld, *shlita*, the assistant principal of Talmud Torah Vizhnitz in Monsey, told me, that years ago, when the Toras Mordechai of Vizhnitz, *zy”a*, opened the Gibbers’ Yeshivah in the town of Kiamesha, the *hanhalah* told the Rebbe that he has to understand, that when opening a new yeshivah, they could not immediately take in all the *bochurim*. They needed to establish the yeshivah on strong footing, and in order to do that, they needed to take in good boys; they could not accept everyone.

Indeed, there were a few weaker boys who remained in Monsey, and who were not admitted to the yeshivah. But the Rebbe did not abandon them. He provided a private *maggid shiur* for them who learned with the *bochurim* each day. And who was that “*maggid shiur*?” None other than the **Rebbe** himself! He learned with these *bochurim* every single day!

Once, the *hanhalah* of the Vizhnitz Monsey yeshivah came to the Rebbe, *zy”a*, and told him that there was one *bochur* who needed to be thrown out of the yeshivah. When the Rebbe heard this, he asked, “Don’t you know that there were *tzaddikim* who fasted before removing a *bochur* from their yeshivah?”

A *menahel* of a yeshivah once came to the Chazon Ish, *zy”a*, to consult him about a *bochur* who he felt needed to be thrown out of the yeshivah. But the Chazon Ish disagreed with him, and felt that the boy should be allowed to stay on.

When the *menahel* heard the Chazon Ish’s refusal to expel the boy, he replied sharply, “Either the *bochur* goes or I go.”

When the Chazon Ish heard this, he replied, “For you it’s a matter of *dinei mamonus*, a monetary matter, and for me, it is *dinei nefashos*, a matter of life...”

We Choose the Cream of the Crop...

After the terrible tragedy that took place in Meron this past Lag BaOmer, the Vizhnitz-London Rebbe, *shlita*, wrote a piercing letter, in which he raises awareness and demands that we better deal with the issue of weak *bochurim*, so that they do not fall by the wayside. Twenty-five *bochurim* perished in Meron, but what is happening with the hundreds of other *bochurim* who are dying?? Yes! They are going and coming, eating and drinking and smoking, but they are dead! *Zei zehnen toit!!* A body without a soul! Who even looks at them? Who is interested in them??

I'd like to share a few points:

It was well known that the Tosher Rebbe, *zy"א*, could not tolerate when a *maggid shiur* finished delivering the *shiur*, and then left the yeshivah without engaging with the *bochurim*.

The Radoshitzer Rav, *shlita*, who learned in the Tosher Yeshiva, told me that often, the Tosher Rebbe, *zy"א*, would see a *miaggid shiur* leaving the yeshivah after giving his *shiur*. The Rebbe would go over to the *maggid shiur* and admonish him, "Why are you walking around with a big *Gemara* under your arm?? Have you interacted with the *bochurim*? Have you taken an interest, and made sure that every *bochur* has what he needs? Are you sure that no one is lacking for anything? The *bochurim* are here in yeshivah without a father or mother!"

There was once a *bochur* who was on the verge of being expelled from the yeshivah. The members of the *hanhalah* came to the Tosher Rebbe and told them that this *bochur* needed to be removed from the yeshivah.

"What is bad about this boy?" the Rebbe asked them. The *hanhalah* replied that he was not doing anything - *ehr halt bei gornisht!*

"Buy this boy a new pair of the shoes and you'll see that everything will work out!" the Rebbe instructed them.

The Radoshitzer Rav further related that in 5762/2002, the Rebbe said in anguish, "There is an anger, *charon af*, on the world, *R"!!* We are not dealing with the weaker boys!! What is going to be??"

Many years ago, a number of distinguished people visited the Gaavad of Yerushalayim, *shlita*, and asked him to write a letter of endorsement for a certain yeshivah. The members of the *hanhalah* listed the virtues of the yeshivah and said, "We only accept *metzuyanim* to our yeshivah! We choose the cream of the crop,

מיר נעמען אריין נאר די "סמעטענע"...

נאך די שרעקלעכע טרגדיה וואס איז פארגעקומען אין אתרא קדישא מירון דעם פאראנגענעם ל"ג בעומר, איז ארויס געקומען א שטארקע בריוו פון כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א, ווי דער רבי פאדערט שטארק אז מ'זאל זיך מער אפגעבן מיט שוואכע בחורים, מ'זאל זיי נישט לאזן חלילה פארפאלן ווערן. אין מירון זענען נפטר געווארן פינף-און-צוואנציג בחורים ל"ע, וואס טוט זיך אבער מיט די אנדערע הונדערטער בחורים וואס זענען טויט?? - יא! - זיי גייען און קומען עסן און טרינקען און רייכערן, אבער זיי זענען טויט!! - א גוף אָן א נשמה! ווער קוקט זיך אים אויף זיי? וועמען אינטערעסירט דאס? איך וויל נאר צולייגן אפֿאר נקודות:

ס'האט מיר דערציילט הגה"צ אב"ד ראדאשיץ שליט"א, וואס ער האט געלערנט אין די טאהש'ער ישיבה, אז אסאך מאל פלעגט דער טאהש'ער רבי באגעגענען די מגידי שיעורים ארויס קומען פון שיעור, און ער האט זיי פארגעהאלטן "וואס דרייטטו זיך מיט די גרויסע גמרא אין די האנט? האסטו זיך אפגעגעבן מיט די בחורים? האסטו בודק געווען אויב יעדער בחור האט וואס ער דארף? האסטו געמאכט זיכער אז ס'פעלט קיינעם גארנישט? די בחורים זענען טאג און נאכט אָן א טאטע און אָן א מאמע!"

ס'געווען אמאל א געוויסער בחור וואס מ'האט געוואלט ארויס ווארפן פון ישיבה, זענען די מנהלים געקומען צום טאהש'ער רבי און פארגעלייגט דער מצב אז דער בחור דארף מען ארויס ווארפן. האט דער טאהש'ער רבי געפרעגט "וואס איז שלעכט מיט דעם בחור?", האבן זיי געענפערט "דער בחור האלט ביי גארנישט", האט דער רבי געזאגט "קויפט דעם בחור א נייע פֿאר שייך, וועט אלץ זיין מסודר"...

נאך האט ער דערציילט, אז אין שנת תשס"ב, האט דער טאהש'ער רבי זיך אויסגעדריקט מיט גרויס ווייטאג "ס'הערשט א חרון אָף אויף די וועלט, מ'געט זיך נישט אפ מיט שוואכע בחורים, וואס וועט דא זיין??!"

מ'דערציילט, אז יארן צוריק איז מען געקומען צו כ"ק גאב"ד ירושלים שליט"א, און מ'האט געבעטן אז ער זאל שרייבן א המלצה פאר א געוויסע ישיבה, און זיי האבן אראפגעלייגט די מעלות פון די ישיבה און געזאגט "אין די ישיבה קומען אריין נאר מצוינים! מיר קלויבן זיך זייער און מיר נעמען אריין נאר די **סמעטענע** - די בעסטע בחורים וואס זענען דא אין די וועלט, יעדער בחור איז א למדן עצום".

האט דער ירושלימ'ער רב געזאגט "אזוי? - איך בין מתפלל יעדען טאג פאר די ישיבה!", זענען זיי נתפעל געווארן און געפרעגט "דער רב איז טאקע מתפלל יעדן טאג פאר אונזער ישיבה?", זאגט דער גאב"ד "יא! - איך דאווען יעדן טאג אז די ישיבה זאל זיך פארמאכן!..."

ס'געווען אמאל א געוויסער בחור, א שוואכער בחור, וואס קיינער האט אים נישט אנגעקוקט, און מ'האט אים נישט אנגענומען אין קיין שום ישיבה, און ער האט זיך געדרייט אין די גאס. צום סוף איז ער ל"ע אראפ פון אידיש'ן וועג רח"ל. האט ער געזאגט מיט גרויס ווייטאג: אין דער "הגדה של פסח" שטייט "ויהי שם לגוי" - ווי אזוי איז ער געווארן א גוי - "מלמד שהיו ישראל מצוינים שם", מ'האט אריינגענומען נאר מצוינים!...

ס'האט מיר דערציילט הרה"ג ר' הערשל ראזענפעלד שליט"א סגן מנהל רחוני פון ת"ת וויזשניץ אין מאנסי, אז מיט יארן צוריק, ווען הגה"ק בעל "תורת מרדכי" פון וויזשניץ זי"ע האט געעפנט די ישיבה אין די שטאט קייאמישא, האט מען געזאגט פאר דעם רבי'ן אז דער רבי דארף פארשטיין, אז ווען מ'עפענט א נייע ישיבה קען מען נישט גלייך אננעמען אלע בחורים, מען דארף אוועק שטעלן די ישיבה אז ס'זאל האבן א קיום, דער רבי וויל דאך נישט אז די ישיבה זאל צאמפאלן, איז כדי די ישיבה זאל זיך אוועק שטעלן געהעריג, דארף מען זיך אביסל קלויבן און געוויסע בחורים קען מען נישט גלייך אוננעמען.

ס'איז טאקע געווען עטלעכע בחורים וואס זענען געבליבן שטעקן אין מאנסי, אבער דער רבי האט זיי נישט געלאזט פקדו, דער רבי האט צוגעשטעלט פאר די פֿאר בחורים א פרויוואטער "מגיד שיעור", דער "מגיד שיעור" האט געלערנט יעדן טאג מיט די בחורים. ווער איז געווען דער "מגיד שיעור"? - נישט קיין צווייטער - נאר דער רבי אליין בכבודו ובעצמו! ער האט געלערנט מיט די בחורים מידי יום ביזנום...

מען איז אמאל געקומען צו הגה"ק מוויזשניץ זי"ע און מ'האט אים פארגעלייגט אז ס'איז דא א געוויסער בחור וואס מען דארף ארויס ווארפן פון ישיבה, האט זיך דער רבי אנגערופן "ענק ווייסן נישט אז ס'געווען צדיקים וואס פלעגן פאסטן א יעדער מ'האט ארויס געווארפן א בחור פון ישיבה??!"...

ס'איז געווען אמאל א געוויסער בחור וואס מ'האט געוואלט ארויס ווארפן פון ישיבה, איז מען געקומען צום הייליגן "חזון איש" זי"ע, און דער מנהל האט פארגעלייגט דער מצב, און דער "חזון איש" האט נישט געהאלטן אז מען זאל ארויס ווארפן דעם בחור. האט דער מנהל געזאגט "אדער איך גיי אדער דער בחור גייט". האט דער "חזון איש" זיך אנגערופן "ביי דיר איז דאס דיני ממונות, ביי מיר איז דאס דיני נפשות"...

אנו בוחרים רק את ה"סמעטענע"...

לאחר הטרגדיה הנוראה ל"ע שאירע באתרא קדישא מירון בל"ג בעומר העבר, יצא מכתב חזק ונוקב מאת כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א, בו הוא דורש ומעורר על כך צצריכים להתעסק יותר עם הבחורים החלשים, ולא לדחות אבן אחר הנופל, לא לתת להם להתדרדר מטה מטה. במירון נפטרו ל"ע עשרים וחמשה בחורים, אבל מה קורה עם מאות הבחורים האחרים שהם מתיים?? - כן! - הם הולכים ושבים, אוכלים ושותים ומעשנים, אבל הם מתיים! - זיי זענען טויט! גוף בלי נשמה! ועור קוקט זיך אים אויף זיי?? ועמען אינטערעסירן זיי?? מי מסתכל עליהם?? את מי הם מעניינים??

ונהג, ברצוני להוסיף כמה נקודות:

סיפר לי הגה"צ אב"ד ראדאשיץ שליט"א שלמד בישיבת טאהש, שהרבה פעמים כשהיה הגה"ק מטאהש זי"ע רואה "מגיד שיעור" יוצא מהישיבה לאחר שמסר את השיעור, היה נגיש אליו ומייסר אותו בדברים היוצאים מן הלב ואומר "למה אתה מסתובב עם הגמרא הגדולה ביד?? האסטו זיך אפגעגעבן מיט די בחורים?? האם בדקת והתעניינת אם כל בחור יש לו די מחסורו אשר יחסר לו? האם אתה בטוח שלא חסר לאף אחד מאומה? הבחורים הם כאן בישיבה בלא אבא ובלא אמא!

עוד סיפר הנ"ל, שפעם היה בחור אחד, שהנהלת הישיבה רצתה לזרוק אותו מן הישיבה, נכנסו איופא חברי ההנהלה אצל הרבי, ואמרו לו צצריכים להוציא את הבחור מהישיבה. שאל אותם הרבי "מה רע עם הבחור הזה?," אמרו חברי ההנהלה שהבחור לא אווזו בכלום - ער האלט ביי נארנישט! אמר להם הרבי "תקנו להבחור הזה זוג נעליים חדשות, ותראו שהכל יהיה מסודר!"

עוד סיפר, שבשנת תשס"ב התבטא הרבי בכאב גדול "שורר חרון אף רח"ל על העולם! לא מתעסקים עם בחורים חלשים ונחשלים! וואס וועט דא זיין? [מה יהיה כאן?]"...

מסופר, שלפני הרבה שנים נכנסו כמה אנשים מכובדים אל מרן גאב"ד ירושלים שליט"א, וביקשו ממנו שיכתוב המלצה לישיבה מסוימת, וחברי ההנהלה מנו את מעלות הישיבה ואמרו "בישיבה זו נכנסים רק מצויינים! אנו בוחרים מבין כל הבחורים רק את ה"סמעטענע" - עדיית שבועידת - ורק אותם אנו מכניסים לישיבתנו, כל בחור הוא למדן עצום."

אמר להם הגאב"ד "אזוי?" - והמשיך לומר להם "אני מתפלל כל יום על הישיבה הזאת!", הנהלת הישיבה התפלאו ושאלו את הגאב"ד "האם הרב באמת מתפלל כל יום על הישיבה שלנו? אמר להם הגאב"ד "כן, אני מתפלל כל יום שהישיבה תיסגר!"...

היה פעם בחור אחד שהיה בחור חלש, ואף אחד לא הסתכל עליו, שום ישיבה לא הסכימה להכניס אותו לישיבה שלהם והוא הסתובב ברחובות, ולבסוף הוא ירד מן הדרך רח"ל. ואמר הבחור במר לבו על מצבו: הנה ב"הגדה של פסח" נאמר "ויהי שם לגוי מלמד שהיו ישראל מצויינים שם", ויהי שם לגוי - איך הוא נעשה לגוי, מלמד שהיו ישראל מצויינים שם - שהכניסו רק בחורים מצויינים להישיבה..."

סיפר לי הרה"ג ר' הערשל ראזענפעלד שליט"א סגן מנהל רוחני בת"ת וויזשניץ במאנסי, שלפני שנים, כשפתח מרן הגה"ק בעל "תורת מרדכי" מוויזשניץ זי"ע את הישיבה בעיר גיבערס, אמרו ההנהלה להרבי, שהרבי צריך להבין, שכשפותחים ישיבה חדשה אי אפשר להכניס מיד את כל הבחורים, וצריכים להעמיד את הישיבה שיהיה לזה קיום, והרבי הלא אינו רוצה שהישיבה תתמוטט ותיהרס, וכדי להעמיד את הישיבה על תילה צריכים לבחור מבין הבחורים רק את הטובים באמת.

ואכן היו כמה בחורים חלשים שנשארו במאנסי ולא הכניסו אותם להישיבה, אבל הרבי לא הניחם הפקר לנפשם, הרבי העמיד להבחורים האלו "מגיד שיעור" פרטי שלמד עם הבחורים בכל יום ומסר עצמו למענם - מי היה ה"מגיד שיעור" הזה? - לא אחר מאשר הרבי בכבודו ובעצמו! שהוא בעצמו למד עם הבחורים האלו מידי יום ביומו!...

פעם אחת נכנסו הנהלת הישיבה דוויזשניץ-מאנסי אל הרבי זי"ע ואמרו לו שיש בחור אחד צצריכים לזרוק אותו מהישיבה. כשהרבי שמע את דבריהם נענה ואמר להם בפליאה "וכי אינכם יודעים שהיו צדיקים שקודם שהיו מוציאים בחור מהישיבה שלהם, היו מתענים תחילה?"...

פעם נכנס אל הגה"ק ה"חזון איש" זי"ע מנהל מאחד הישיבות, והתייעץ עמו אודות בחור אחד שלדעתו צריכים לזרוק אותו מיד מהישיבה, אך ה"חזון איש" לא הסכים עמו ולדעתו היו צריכים להשאירו. כששמע המנהל את דעת ה"חזון איש" הנחרצת שלא להוציא אותו, נענה בחריפות ואמר "או הבחור הולך או שאני הולך". כששמע ה"חזון איש" את דבריו, נענה ואמר לו "אצלך זה דיני ממונות, ואצלי זה דיני נפשות..."

